

ሕብረት ደሞክራሲያዊ ምንቅስቃስ ኤርትራ

UNITED DEMOCRATIC MOVEMENT OF ERITREA

ውድባዊ መግለጺ ብመስዋእት

አቦ መንበር ውድብ አቶ አብረሃም ነጋሲ

ጅግና ታሪኽ ይሰርሕ እምበር አይነብርን ዝብል መግለጺ ሓሳብ ሓቀኛ ምኅኒ፡ አብ መሰረዕ ተጋድሎ፡ ብዙሓት ተባዓት ተቃለስቲ፡ ንዝሓለምዎን ነጢፎም ዝቃለስሉ ዕላማታት አብ መዓልብኡ ከዩብጽሕዎ ከምዝሓልፉ፡ ሓቀኛ መብርሂ እዩ። በዚ አጋጣሚ ጅግና ሓርበኛ አብረሃም ነጋሲ ጥሪ 28/2018 አብ ገዝኡ አብ ኢድ ክቡራት ስድርኡ ዓሪፉ።

ጅግና ስውእ አብረሃም ነጋሲ ካብ መጀመርታ 70ታት አብ ውሽጣዊ ስርርዕ አብ ከተማ አስመራ ብተቃለስቲ ተጋድሎ ሓርነት ተውዲቡ ንጡፍ አበርክቶ ክህብ ድሕሪ ምጽናሕ፡ አብ 1974 መጀመርታ ንጫዳ ብምውጻእ፡ አብ ከባቢ አስመራ ፈዳይን ኮይኑ ምስ ጸላእን፡ ምስ (ህዝባዊ ሓይልታት/ህዝባዊ ግንባር) አብ ብዙሕ ቦታታት ጎንጺ ይገጥሙ ነይሩ። ብፍላይ ህግ ንመደባቶም ዝፈልጡን ፡ ሓቀኛ ስራሓት ዝፍጽም ጸላኢኦም ስለ ዝኾነ፡ እንተኪኢሎም ዩጥፍእዎ፡ እንተ ዘይኪኢሎም ድማ ዩጸልምዎ። እዚ ዕጩ'ዚ ድማ አብ ልዕሊ ስውእ ጅግና አብረሃም ተፈጻሚ እዩ። አብ ከባቢ አስመራን ደቀምሓረን አርባዕተ ቃጻ ህግ ድሕሪ ምፍሻሉ፡ መሪሕነት ተ.ሓ.ኤ ካብ ከበሳ ንጸጥታዊ ኮርስ ምስ አውረዶ ፡ ትምህርቱ ወዲኡ አብ ምምሕዳር ጋሽ ናይ ጸጥታ ሓላፊ ብምምዳብ ክሳብ ተ.ሓ.ኤ ብውግእ ሕድሕድ ተደፊኦ አብ ሱዳን ትኣቱ 1981 ብቆራጽነት ንውድባዊ መደባት ከገልግል ጸኒሑ።

ተረኽቦ ኮረኮነ ታህዳይ ድማ ኩሉ ሰራዊት ሓርነት ዝገጠሞ ሽግራት ጥሒሱ አብ 1983 ተ.ሓ.ኤ

ሳግም ምስ ህግ ስምምዕ ብምግባር ንሜዳ ምስ ወሰነ፡ ጅግና ስውእ ኣብራሃም ነጋሲ፡ ከምዘይድግፎ ብምሕባር፡ ምስ ስድርኡ ንሱዳን ክኣቱ ብምውሳኔ፡ መጀመርታ ኣብ ከሰላ፡ ብምቅጻል ድማ ኣብ ፖርት ሱዳንን፡ ካርቱምን ገ ዓመት ጸንሑ።ኣብራሃም ኣብ ሱዳን ኣብ ዝነበረሉ ግዜ መራሕ ዓባይ መኪና ብምኳን ኣብ ምሉእ ሱዳን ይንቀሳቀስ ነይሩ። ኣብ'ዚ ግዜ'ዚ ስውእ ኣብራሃም መክላኽሊ ነብሱ ሒዞ እዩ ዝጎዓዝ ነይሩ። ጉጅለ ቅንጻላ ህግ ሰለስተ ግዜ ከዳህልልዎ ፈቲኖም ግን ክዕወትሉ ኣይከኣሉን። ከምትዝክርዎ ጉጅለ ቅንጻላ ህግ ኣብ ከሰላን ፡ ካርቱም፡ ከምኡውን ኣብ ቦታ ስደተኛታት ሓያሎ ዘፍርሕዎም ጀጋኑ ተቃለስቲ ብምድህላል ከምዝቀንጸልዎም፡ ኩሉ ደላይ ፍትሒ ኤርትራዊ ዝፈልጦ ሓቂ እዩ። ስውእ ጅግና ኣብራሃም ነጋሲ ግን ተገሪሁ ኣይፍልጥን፡ ኩሉ ግዜ ኣብ ተጠንቀቕ እዩ ኔሩ።

ናይ ኣሜሪካ ፕሮሰስ ምስ ጀመረ'ውን ብመንገዲ ኣብ ጂፕኤ ዝነበሩ ስሩዓቶም ብምትሕብባር መጀመርያ ከምዝተርፍ ገበሩ። ግን ስውእ ጅግና ኣብራሃም፡ ንዝኾነ ተረኽቦ ስለ ዘዩሰንብዶ፡ ኣዕሚቕ መጽናዕቲ ብምውሳኔ፡ ልዕሊ ውዲት ህግ መደብ ብምውጻእ፡ እግባይ ብምባል፡ ዋሃዩ ህግ ከይፈለጥዎ ንኣሜሪካ ኣብ 1991 በረረ።

ኣብ ኣሜሪካ ምስ ኣተው'ውን ለበዎ ጀጋኑ ሰውኣት ንምትግባር ብዘይ ዕረፍቲ፡ ቃልሱ ብምቅጻል፡ ኣባል ተ.ሓ.ኤ ሳግም ኮይኑ ክሳብ 2002 ቀጸለ። ኣንተኾነ ግን ኣብ ምምስራት ሳግም ዝተተኸለ ፕሮግራማት ፍልልይ ስለ ዝተረኸበ፡ ብዙሓት ተቃለስቲ ናይ ምፍላይ ምርጫ ብምውሳኔ፡ **ደሞክራሲያዊ ግንባር ኤርትራ** ዝብል ሓድሽ ውድብ ኣብ ሓምለ 2002 ድሕሪ ምጅማር፡ ስውእ ኣብራሃም ከም ላዕላዎይ መራሒ ኮይኑ ምስ ውድባት ምርኽብን፡ ንኢትዮጵያ ብምጋሽ ስርርዕ ክገብር ጀመረ።

ምሕዝነት ቆይሞ ስለ ዝነበረ፡ ኣባል ክኸውን ኣብ ዝሓተተሉ ግዜ፡ በቲ እዋን ጎብላላት ምሕዝነት ዝነበሩ ንኣባልነቱ ነፈጉ፡ ግን ስውእ ጅግና ኣብራሃም፡ መን ምኳኖም ዋላ እንዳፈለጠ ብጀካ ምቅላስ መተካእታ ዩላን ብምባል፡ ኣብ 2005 ምስ EPM ሓድነት ንምግባር ስምምዕ ተገብረ፡ እንተኾነ ግን ጎብላላትን ሓደሽቲ መራሕቲ ተቓውሞ EPM ስልጣን ምብሓት ኣንነት ዝወሓጦ ድልዩቶም ስለ ዘርኣዩ ስውእ ጅግና ኣብራሃም ንኣባላቱ ትዕግስቲ ጌርካ ምስጋር መተካእታ ዩብሉን፡ ድሕሪ ጉባኤ ነርክበሉ ብምባል፡ ጎባጢ መደባት EPM ስጉምቲ ከምዘይከይድ ብምግምጋም ብትዕግስቲ ተሓልፈ። EPM ዓመት ከይገበረ ኣብ ክልተ ተመቅለ። ደሞክራሲያዊ ግንባር ኤርትራ

ውን ምስቲ ብኣምባሳደር ኣድሓኖም ዝምራሕ ዝነበረ ዋላ እንተ ተረፈ፡ ግዜ ከይወሰደ ብዘይስምምዕ ኣብ ሓዲር ግዜ ፍልልይ ተረጋገጸ። ደሞክራሲያዊ ግንባር ኤርትራ ጉባኤ ምስ ዶክተር ፍስሃድን ዝውከል ዝነበረ ምንቅስቃስ ብሩህ ተስፋ ብሓባር ኣብ ኢትዮጵያ ጉባኤ ሰነ 2008 ብምግባር ሕብረት ደሞክራሲያዊ ምንቅስቃስ ኤርትራ ዝብል ሓድሽ ውድብ ተመስረተ። ነዚ ብሓድነት ዝተበገሰ ውድብ ብኣቦ መንበርነት ብምምራሕ ኣብ ኢትዮጵያን ኣብ ካልእ ዓለማትን ብዝከኣል ንጡፍ ምንቅስቃስ ክገብር ጀመረ። እንተ ኾነ ግን ኣብ ኢትዮጵያ ዝነበሩ ኣባላት ኪዳን ኣባልነት ኣብ ዝተሓተሉ ግዜ ተቅባልነት ክረክብ ኣይከኣለን፡ ዘገርም ታሪኽ እዩ። ቤት ጽሕፈት ሰንዓ ንተቃውሞ ኤርትራ ከምዳላዩ ዝገብር፡ ንዘደለዮ ዝሕግዝ፡ ንዘይደለዮ ዝነጽግ፡ ንጹር መምርሒ ዘይብሉ፡ ኣብ ውሽጢ ተቃውሞ ኤርትራ ከምድላዩ ዝገብር ቤት ጽሕፈት እዩ። ኪዳንውን በቶም ኣብ ምሕዝነት ዝነበሩ ገለ ሓደስቲ ውድባት ህግ ነበር ዝተሓወስዎ ኮይኑ፡ ን ኣባልነት ኪዳን ብዝሕፍር ኣገባብ ነጸግዎ። ስውእ ጅግና ኣብራሃም ግን እዚ ከምዝመጽእ ይፈልጥ ስለ ዝነበረ ኣይሰንበደን። ብዘይ ተስፋ ምቕራጽ ተቢዕካ ምእንቲ ሓቅን፡ ትካላዊ ኣሰራርሓን ምምካት ብምባል ፡ ቃልሱ ምስ ብጻቱ ቀጸለ። ኣብዚ ክርሳዕ ዘይብሉግን ኣብ ምሕዝነት ይኹን ኣብ ኪዳን ሓቀኛታት ተቃላስቲ ከምዘለው ክነዘኸክር ንፈቱ። እቶም ዝዕንቅፉ ዝነበሩን፡ ዘለውን፡ ውድባዊ ጽባትን፡ ውልቃዊ ረብሓን ዝወሓጡም ከምዝኾኑ፡ ክሰብሑ ሕጂውን ንቃልሲ ሸንኮለል ዩብልዎ ምህላዎም ብትብዓት ክንሕብር ንደሊ።

ስውእ ኣብራሃም፡ ቀንዲ ዕላምኡ ሓደ ሃገራዊ ጽላል፡ ቆይሙ፡ ብሓባር ተጠርኒፉ

ብሕጋዊ ኣሰራርሓ ተማእኪሉ፡ ኣንጻር ገባቲ ስርዓት ቃልሲ ብምሕናን፡ ሃገርን ህዝብን ክድሕን ኣለዎ፡ ዝብል ስትራቴጂካዊ ዕላማ ሒዙ ብትሪ ዝቃለስ ዝነበረ ጅግና እዩ። መድረኽ ዋዕላ ንምግባእ መደባት ምስ ተገብረ፡ ብምሉእ ሓይልና ክንሰርሓሉ ብኣኼባ ፈጻሚት ሕብረት ደሞክራሲያዊ ምንቅስቃስ ኤርትራ ሓላፍነት ተዋህቦ።

ኣብ ዋዕላ ዝነበረ ጉድለታትን ኣገባቡን ብመልክዑ ብልክዕ ብምምዛን፡ ከምኡውን ኣመራርጻ ኮሚሽን፡ዝነበረ ዘምዕሩይ ኣገባብ፡ ብትዕዝብቲ፡ ጉድለታቱ ብምምዛን ንኸይደገም ምስ መሰርሕቱን ኣዕሩኽ ውድባትን ብምልዛብ ጉዕዞ ቃልሱ ብትብዓት ሰጎመ። ኣብ ርሱን ቃልሲ ንምእታው ብምውሳኑ፡ ኣብ ኤርትራዊ ሃገራዊ ጉባኤ ሕዳር 2011 ተበጽሖ። ቀዳማይ ሃገራዊ ጉባኤ ማለት ጉባኤ ኣዋሳ ምስ ኩሉ ሓጎጽጎጹ ብናይ ሓባር ስምምዕ ተደምደመ። ኣብዚ ክነስመር ዝግባእ፡ ኩልግዜ ጸገም ተቃውሞ ኣብ መደባት ምውጻእ ወይ ኣብ ፕሮግራማት ምንጻፍ

አይኮነን፡ አብ ሓላፍነት ምምጻእ እዩ እቲ ኩሉ ሽግር። ስውእ አብረሃም ፡ ዘይሰርሓላን፡
ዘዩፍርዖላን ቦታ ወይ ሓላፍነት ፈጸሙ ዘይቅበል፡ ክእለቱ ድማ ብግልጺ ንተሰተፍቲ ብብሩህ
ዝሕብር ዝነበረ ብሉጽ ተቃላሳይ እዩ ነይሩ።

ድሕሪ ሃገራዊ ጉባኤ፡ ሰለስተ ውድባትን፡ ሓደ ሲቪክ ማሕበርን፡ ሓደ ግንባር **ኤርትራዊ ሃገራዊ
ልፍንቲ፡ አብ መፋርቅ** 2012 ብምቕም፡ አቦ መንበር ኮይኑ ከመርሖ ተመርጸ፡ ውድባዊ
ምንቅስቃስ ደው ብምባል፡ አብ ዝተጠርነፈ ዝያዳ ክነጥፍ ጀመረ። ብኡ መሰረት አብ ካልኣይ ስሩዕ
አኼባ ሃገራዊ ባይቶ፡ ፈታኒ መድረኽ ንቃልሲ ኤርትራ፡ አብ ምእላዩን ዓቢ ግደ ተጻወተ። ድሕሪ'ዚ
ስውእ ጅግና አብረሃም ነጋሲ ትብዓቱን ሓቅነት አገባብ አቀላልስኡን ብኹሉ መሪሕነት ባይቶ
ተፈልጦ። ቀጺሉ'ውን ቅልውላው ባይቶ፡ ድሕሪ ካል ኣይ ኣኬባ ባይቶ አብ ዝለዓለ ምስ በጽሖ፡
ስውእ አብራሃብ ከምዚ ክብል ንኹሉ አባል ባይቶ መልእኽቲ አሕለፈ። "**ብዝምባለ፡ ወይ ብጸቢብ
አተሓሰስባ ሽግራትና ክፍታሕ ኣይክእልን እዩ፡ ንፍቶ ንጽላእ ብአብ ጉባኤ ኣዋሳ
ዝሓንጸጽናዮ ፕሮግራም ተማእኪልና ክንከይድ ኣሎና**" ምባል፡ ስኑ ነኪሱ ተቃለሰ። አብ
ሰሜን ኣሜሪካ መሰረታት ባይቶ ብስም **ግዱሳት(Concern)** ተጠርኒፉ ክብገስ ከሎ ቀንዲ
ተዋሳኢ ነይሩ። ድሕሪ ካልኣይ ስሩዕ አኼባ ሃገራዊ ባይቶ ስውእ አብረሃም አባል ላዕለዋይ
መሪሕነት ባይቶ ኮይኑ ተመርጸ።

ካብዚ ዝተበገሰ፡ አቦ መንበር ሃገራዊ ባይቶ ነበር **አቶ ጸጋይ ዮውሃንስን፡ ምክትል** ግደ ከም
ዝተጻወት አብ ሰሜን ኣሜሪካ እንርከብ አባላት ባይቶን መሰረታት ባይቶን እንፈልጦ ሓቂ እዩ።

ጅግና ስውእ አብራሃም ነጋሲ፡ ጸገም ምስ ዝመጽእ **ዘይስንብድ፡** ዓወት ምስ ዝርከብ'ውን
ዘይሰክር፡ ንኹሉ ኩነታት ኣመዓራርዩ፡ ክኣሊ ዝፍትን፡ ረኣዩኒ ዘይብል፡ እቲ ዝኸእሎ ቅድሚ
ምግባሩ ምስ መቐልስቱ ብምምኽር ብሱል ሓሳብ ሓዘ ዝጎዓዝ ለባም ተቃላሳይ እዩ ነይሩ።

አብ ነሓስ 2014 ህጹጽ ኣኼባ ብፈጻሚት ሽማግሌ ምስ ተጻወዐ፡ መሪሕነት ባይቶ፡ ዘይሕጋውነቱ
ዋላኺ እንተ ገለጹ፡ ንድሕነት ሃገራዊ ባይቶ ንደሞክራሲያዊ ለውጢ አብቲ ዝተጠልበ ኣኼባ
ደብረዘይት፡ ብጥርንፎም ተሰተፉ። አብዚ ኣኼባ ንኹሎም መሪሕነት ባይቶ፡ ፈጻሚትን፡
ከምኡውን ኣሰናዳዊት ሽማግሌ ዝነበሩ ኣውራጃ ሓደስቲ ምስ ተመርጹ ስውእ አብራሃም፡ አባል
ኣሰናዳዊት ሽማግሌ ኮይኑ ምስ ተመርጸ፡ ሓላፊ ሰንዓ ጀነራል መስፍን ኣማረ፡ አብ ቅድሚ ኩሎም
ሓደስቲ መሪሕነታት፡ አብራሃም በዲላካ እዩ እቕረ በለለይ ከምዝበሎ፡ ምስኡ ዝነበሩ ዝምስክርዎ

ሓቂ እዩ። ስውእ ኣብራሃም፡ ኣብ ኣዲስ ኣበባ ዘጓንፎ ዝነበረ ብድሆ፡ ካብ መጀመርታ ክሳብ መጨረሻታ፡ ኣብ መዝገብ ሰፊሩ ስለ ዘሎ፡ ኣብ እዋኑ፡ ክዝርጋሕ ምዃኑ ንሕብር።

ስውእ ኣብራሃም ነጋሲ፡ ካብ ንሜዳ ዝወጽኦ መዓልቲ ንፍትሕን ማዕርነትን ንምርግጋጽ ዕጥቁ ቀጥ ኣቢሉ፡ ብሕጊ ተማእዚዞ፡ ኣኸባር ሕጊ ኣብ ዝተመደበ ቦታ ኮይኑ ብትብዓት ዝቃለስ ዝነበረ ጅግና እዩ። ንዝግበር ዕማማት ብስንኩፍ ዘይሕዝ፡ ጓሳ ኩሉ ሕብረተ ሰብ፡ ንዝተጸገመ ብዓቕሙ ዝረድእ፡ ንዝተደናገረ፡ ብልቦና ዘረድእ ፡ ንናይ ኩሉ ፖለቲካዊ እምነት፡ ብምኸባር፡ ልዕሊ ኩሉ ሃገር ህዝብን ነድሕን እንዳበለ ብልቦና ዝመርሕ፡ ዝምራሕን ኣቦን ኣያን ሓውን እዩ ነይሩ። ከምቶም ኩሎም መቓልስቱ፡ ልዕሊ 40 ዓመት ኣብ ቃልሲ ብምጽናሕ፡ ዝተለሞ ዕማም ከይወደአን ዓዲ ከይረአን ካብዛ ዓለም ጥሪ 28/2018 ሰዓት 9:00 ናይ ምሽት ብኣቆጻጽራ ምዕራብ ኣሜሪካ ካብዛ ዓለም ተፈልዩና።

ብስም ውድብ ሕብረት ደሞክራሲያዊ ምንቅስቓስ ኤርትራ፡ ንመዋቲ ስውእ ኣብራሃም፡ መንግስተ ሰማይ የዋርሶ። ንስድራ ቤትን ፈተውቱን፡ መቓልስቱን ራሕሲ ይግደፈልና።

ዓወት ንውጹዕ ህዝቢ ኤርትራ!

ዝክርን ሞገስን ንጀጋኑ ስውኣትና፡

ውድቅትን ስዕረትን ንፋሺስታዊ ስርዓት ህግደፍ!

ሕብረት ደሞክራሲያዊ ምንቅስቓስ ኤርትራ
UNITED DEMOCRATIC MOVEMENT OF ERITREA